A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע גיט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XI No. 4313 TORONTO WEDNESDAY OCTOBER 22 1924 בד תשרי, פרשה בראשית, תרפ"ה. טאראנטא, מיטוואך דער 22-טער אקטאבער, 1924. PRICE THREE CENTS

N.Y. Public Library MAY 1924

רייכסטאג אויפגעלייזט, נייע וואהלען באשטימט אויף דעם 7-טען דעצעמבער

דעם קאנצלער איז ניט געלונגען צוזאמענצושטעלען א קאבינעט און דערפאר איז דער רייכסטאג אויפגעלייזט געווארען. — דעמאקראטען האבען ניט געוואלט האבען מאנארכיסטען אין קאבינעט. — דאוס־פלאן וועט זיין הויפט־אישו. — סאציאליסטען האפען אויף ערפאלג.

בערלין, אקטאבער, 21. — פרעזידענט עבערט האט נעכטען אויפגעלייזט דעם רייכסטאג און האט היינט באשטימט, אז נייע וואהלען זאלען פארקומען דעם זיבעטען דעצעמבער.

דער רייכסטאג איז אויפגעלייזט געווארען נאך דעם ווי אלע באמיהונגען פון קאנצלער מארקס צוזאמענצושטעלען א קאליציאנס־קאבינעט, מיט דער באטייליגונג פון די מאנארכיסטען, האבען זיך אויסגעלאזט מיט גארנישט. די דעמאקראטען האבען זיך ענטשיידען אנטזאגט מיטצוארבייטען מיט די מאנארכיסטען און ניט האבענדיג קיין ארייביגע מעהרהייט אין די קומענדע וואהלען, האט דער פרעזידענט אויפגעלייזט דעם רייכסטאג.

דער רייכסטאג איז אויפגעלייזט געווארען נאך דעם ווי אלע באמיהונגען פון קאנצלער מארקס צוזאמענצושטעלען א קאליציאנס־קאבינעט, מיט דער באטייליגונג פון די מאנארכיסטען, האבען זיך אויסגעלאזט מיט גארנישט. די דעמאקראטען האבען ניט געוואלט צוזאמען מיט די סאציאליסטען, וועלכע האבען אויסגעלאזט מיט גארנישט דעם דאוס־פלאן.

די סאציאליסטען האפען אויף גרויסע ערפאלגען אין די קומענדע וואהלען. מען רעכענט אויך, אז די עקסטרעמע מע מאנארכיסטען פון לודענדארפ'ס לאגער וועלען ליידען א נידערלאגע.

בייטס־מעגליכען קאבינעט איז דער קאנצלער געווען געצוואונגען צו פארלאנגען נייע וואהלען.

אין די בעפארשטעהענדע וואהלען וועט די הויפט־אישו ווידער זיין דער דאוס־פלאן, ווי דאס איז געווען אין די לעצטע אלגעמיינע וואהלען. די צענטר־פארטייען, צוזאמען מיט די סאציאליס־טען, וועלען ארויסטרעטען צוגונסטען דעם דאוס־פלאן.

די סאציאליסטען האפען אויף גרויסע ערפאלגען אין די קומענדע וואהלען. מען רעכענט אויך, אז די עקסטרעמע מע מאנארכיסטען פון לודענדארפ'ס לאגער וועלען ליידען א נידערלאגע.

קאנאדישע רעגיערונג באשטעטיגט אז די האט אפגעבראכען אפמאך מיט „איקא" וועגען פליכטלינגע

מאנטרעאל, (איטא).

דער הינער אפיס פון דער "איקא" באשטעטיגט דעם באריכט אז די קאנאדישע רעגיערונג האט זיך ענטזאגט אריינצולאזען וויטערדיגע אידישע פליכטלינגע, קיין קאנאדע, טראץ דעם פריערדיגען אפמאך בנוגע 5 טויזענט פליכטלינגע.

דער קייבעל וואס איז וועגען דעם ערהאלטען געווארען פון דער "איקא" דערמאהנט נאריכט די טעמים פארוואס דאס האט פאסירט.

היינט, 2,30 נאכמיטאג, וועט אין 218 סימקא סטריט, אפגעהאלטען ווערען א ספעציעלע פארזאמלונג פון דער אר־מיגראנטען הילפס געזעלשאפט, וואו די פראגע וועגען דער געענדערטער שטע־לונג פון דער קאנאדער רעגיערונג בנוגע די אידישע פליכטלינגע וועט פארהאנ־דעלט ווערען.

מארנען שטימען מיר נאס אדער טרוקען

מארגען וועלען די בירגער פון אנ־טאריא דארפען אויסקלייבען צו זיי ווי־לען, אז דער אנטאריא טעמפערענס עסק זאל פארבלייבען אין קראפט אויף ווייי־טער אדער עס זאל איינגעפיהרט ווערען רעגיערונגס־קאנטראל. אויף שטארקע משקאות און יעדער אייכער זאל קאנען קרייגען דעם ביטערען טראפען.

דער קאמפיין ארום דער פראגע איז אנגעפיהרט געווארען מיט גרויס ענערגיע פון ביידע פאראינטערעסירטע צדדים. די "טרוקענע" זאגען, אז דער קאמפיין האט זיי אפגעקאסט 125 טויזענט דאלאר. די נאסע האבען אויסגעגעבען פיעל מעהר געלט, ווייל די "טרוקענע" האבען געהאט פיעלע פרייוויליגע ארויסהעלפער. איצט קאן מען נאך זאגען נביאות מיט מעהר גלייכקייט.

איטאליע הערט וועגען ענגליש טער־קישע מלחמה פארבאריטונגען

רוים, אקטאבער 21

די הינע צייטונגען ברענגען ידיעות וועגען מלחמה־פארבאריטונגען, וואס ענגלאנד און טערקיי מאכען איצט. די צייטונג "מעסאגערא" מעלדעט, אז דער ענגלישער פלאט ווערט פארזאמעלט אין מאלטא, ביים מיטעלעלענדישען ים, נאך הענט צו טערקיי, און די צייטונג "איל פיקאלא" באריכטעט, אז אין טערקיי ווערט דורכגעפיהרט אן אלגעמיינע מאבילזאציע. די זעלביגע צייטונג ברענגט א באריכט פון מאסקווע, אז אין פאל פון מלחמה וועט טערקיי געשטיצט ווערען פון סאוויעט־רוסלאנד.

ענגלאנד און טערקיי, ווי־באקאנט, האבען איצט אן ערנסטען סכסוך איבער די גרעניצען פון מעסאפאטאמיע. דער ראט פון פעלקער־בונד וועט זיך פאר־זאמלען דעם קומענדען מאנטאג אין ברי־סעל, ספעציעל צו האנדלען וועגען דעם סכסוך.

אמעריקאנער ווערט געהילפס־דירעק־טאר פון פעלקער־בונד מאנדאט־קאמיסיע

קאמיסיע פאזאמעלט זיך מארגען און וועט איך אויפגעהמען די פראגע הערענען ענגלישען מאנדאט אויף פאלעסטינע.

ושינגטון, אקטאבער, 21.

האנטינגטאן גליקריישט פון אובוירן ניו־יארק, איז באשטימט געווארען אלס געהילפס־דירעקטאר פון דער מאנדא־טען־קאמיסיע פון דער מאנדאט־קאמיסיע פון פעלקער־בונד.

די מאנדאטען־קאמיסיע וועט זיך פארזאמלען דאנערשטאג אין ושינגטון צו אויפנעהמען באריכטען וועגען דיר פאלעסטינע.

מאנדאטירט געווארען צווישען אנ־דערעס וועט די קאמיסיע אויך אויסהר־רען באריכטען וועגען דער לאגע אין פאלעסטינע.

וו. קאסאסטיני פון איטאליע איז דער נייער דירעקטאר פון דער קאמי־סיע, אויס'ן פלאץ פון שווייצארישען פראפעסאר, ווייליאם ראפארד, וועלכער האט רעזיגנירט.

ארבייטער רייסען ארונטער מיטינגען פון קאנסערוואטיוען

לאנדאן, אקטאבער, 21.

מאנכע קאמפיין־פארזאמלונגען נעהען אריבער נאנץ טומולדיג און אפט פאסירט עס, אז די פארזאמלונגען מוזען זיך שליסען פאר דער צייט.

ספעציעל איז עס דער פאל מיט קאנסערוואטיוע פארזאמלונגען. ארבייי־טער מיט רויטע שניפסען און רויטע בלומען אין די לאפען קומען צו די פארזאמלונגען און שטערען זיי דורך זינגען רעוואלוציאנערע לידער. פאליציי קומט האלטען אן ארדנונג אבער אפילו דאס העלפט אויך ניט שטענדיג. פיעלע אזעל־כע פארזאמלונגען ווערען געשלאסען אונטער א צווייענדיגען פאר'ן דיר־קטיווען זינגען „נאר סייען דחי קינס" און די ארבייטער זינגען נאך דע־כער „די רויטע פאהן".

סיטי קאונסיל הייסט גוט אונטערזו־כונג וועגען מילך און ברויט־פרייזען

פארשלאג וועגען פארקויפען געזאלען ווערט אפגעשיקט צו קאמיטע.

צווישען די פיעלע וויכטיגע פראגען וואס דער סיטי קאונסיל האט באהאנ־דעלט אויף דער לעצטער זיצונג איז אויך געווען די דעקאמענדאציע פון באאיר איז קאנטראל צו באשטיטיגען א ספעציעלע קאמיסיע אויף אונטערזוכען די פרייזען אויף מילך און ברויט און דיזע דעקאמענדאציע איז גוטגעהייסען געווארען.

דער פארשלאג פון אלדערמאן פיערס, אז די שטאדט זאל פארקויפען געזאלען און זאל פארלאנגען פון דער לעגיסלאטור די נויטיגע געזעצעבונג דערצו איז אויך אויפגעהמען געווארען.

דער פארשלאג פון אלדערמאן גרעגאר, אז די שטאדט זאל פארקויפען געזאלען צו ארומעלייט איז נידערגע־שטימט געווארען.

ביי דער זיצונג האט קאנטראלער העקער ווידער געלאזט וויסען, אז ער וועט ארייגברענגען א פארשלאג וועגען אונטערזוכונג די ביכער פון דער קאנסו־מערס גנו קאמפאניע.

פינאנץ־קאמיסאר זאגט, אז רוסלאנד קאן קריגען קרעדיט

מאסקווע, אקטאבער, 21.

סאקאלינקאוו, דער פינאנץ־קאמי־סאר, האט ערקלערט אויף א זיצונג פון סאוויעט־פארבאנד, אז טראץ דעם וואס די ענגלישע לייבאר־רעגירונג איז געפאלען קאן דאך רוסלאנד באקומען געלד־קרעדיט פון ענגלישע באנקירען און געוויסע אמעריקאנער פי־נאנץ־אינסטיטוציעס.

דער פינאנץ־מיניסטער האט ניט דערמאהנט קיין נעמען. ער האט זיך באגעגענט מיט דער מיטטיילונג, אז רוסלאנד האט ערשט פארענדיגט אן אפ־מאך וועגען א הלואה אין דער פארם פון קרעדיט צו דער מלוכה־באנק אויף עטליכע אשהנדליגע מיליאנען גאלדענע רובעל.

ר' משה פינקעלשטיין, איינער פון די עלטסטע תושבים, געשטארבען

די לויה וועט זיין היינט איינס א זייגער נאכמיטאג.

נעכטען אין דער פריה איז גע־שטארבען דער געזעצענער שוחט, משה פינקעלשטיין פון 52 סטעפאני סטריט, אין עלטער פון 81 יאהר.

דער פארשטארבענער איז געווען אן אנגעזעהענער איד און איינער פון די ערשטע תושבים אין שטאדט. ער איז געקומען אהער, מיט פערציג יאהר צו־ריק, פון קורלאנד און איז דא געווען איינער פון די גרינדער פון בית מדרש הגדול אויף מיקאל סטריט. ער איז גע־ווען שוחט ביז מיט פיער יאהר צוריק.

דער פארשטארבענער לאזט אי־בער זעקס זיהן, דריי טעכטער, 32 איי־ניקלאך און דריי אור־איינקלאך.

27 קינדער דערהרג'עט אין פא־ניק אין מאוויי־טעאטער

אטען, גריכענלאנד, אקטאבער 21.

אין א פאניק וואס איז פאראור־זאכט געווארען פון א פאלשען געשריי, אז א פייער איז אויסגעבראכען אין דעם מואוויי־טעאטער, זענען 27 קינדער צו־טראטען געווארען אויף טויט. נאך פופ־ציג פערזאן, די מעהרהייט קינדער, זע־נען פארוואונדעט געווארען.

„נאסע" זיענען אין נארווענגיע

קריסטיניא, נארווענגיע, אקט. 21

נעכטען זענען פארגעקומען אלגע־מיינע פארלאמענטארישע וואהלען אין נארווענגיע מיט דער ליעקער־פראגע אלס הויפט אישו און פון די מאגערע רעזולי־טאטען וואס זענען שוין באקאנט געווארען שיינט עס, אז די "נאסע" וועלען זיעגען.

בכלל צייגען די פארלויפיגע רעזולי־טאטען א נצחון פאר די קאנסערוואטיווע עלעמענטען און א נידערלאגע פאר'ן ליב־קען עלעמענט.

אין די וואהלען זענען געווען קאנדי־דאטען פון "מאסקווער קאמוניסטען" און "אומאפהייניגיגע קאמוניסטען".

רומעניע קאן ניט קרי־גען הלואה

פאריז, אקטאבער 21

פרעמיער הריא האט נעכטען אויס־גענומען דעם רומענישען אמבאסאדאר, פרינץ קאנטאקוזען, וועלכער איז געקו־מען בעטען א הלואה, און האט איהם ער־קלערט, אז פראנקרייך וועט ניט אנט־לייהען קיין געלט צו קיינע פון איהרע פארבינדעטע ביז זי וועט ניט אליין זיין אין א בעסערען פינאנציעלען מצב.

זאגט, אז כוהל מערבי איז ניט קיין וואנט פון בית המקדש

וויען, אקטאבער 21 (איטא)

פראפעסאר גדאם בדעפוי האט דא אין א לעקציע ערקלערט, אז די כוהל־מערבי איז ניט געווען א וואנט פון בית המקדש.

דער פראפעסאר האט אויך אויס־גערעכענט, אז דער ערשטער בית המקדש וואס שלמה המלך האט געבויט, האט אפ־געקאסט צו בויען דרייסיג טויזענט דא־לאר.

איד אנגעקלאגט אין בינאמי באי געהט זעלבסטמארד

ניו יארק, אקטאבער 21

סעמיועל דייווידסאן, פערציג יאהר אלט, א פיינטער, וועלכער איז אפגעשיקט געווארען אין טומס־פריזאן אייף א ביינא־מיע־קלאגע, איז נעכטען פריה געפונען געווארען טויט אין זיין צעל. ער האט זיך אליין דערשטיקט מיט א לייליער.

שיסט צופעליג זיין פריינט, באי געהט ער זעלבסטמארד

וואנקאווער, אקטאבער 21

מאריס דאר און ווייליאם לאוועט, צוויי פריינט, האט מען נעכטען געפונען דערשאסענע אויף טויט. אין א ציטער אויף רישארד סטריט. אין א צעטעל וואס דאר האט איבערגעלאזען איז ער־קלערט געווארען, אז ער האט צופעליג דערשאסען זיין פריינט און איז דערפאר אליין באנאגען זעלבסטמארד.

600 טרט אין ארפשטאנד אין האנדוראס

סאן סאלוויאדאר, אקטאבער 21.

באריכטען פון האנדוראס מעלדען, אז זעקס הונדערט פערזאן זענען דער־הרג'עט געווארען אין קאמף, פון רעוואו־לוציאנערען מיט רעגיערונגס־מיליטער. די שטאדט אקטאפעק געפינט זיך אין די הענט פון די רעבעלען.

פארדעכטיגען, אז עס איז א געמאכטער פייער

א פייער וואס איז מאנטאג אויבענ־אויסגעבראכען אין דער הויז פון מאקס פרובטמאן, 86 מאריס סטריט, האט אנגעמאכט שאדען אויף פופצעהן הונ־דערט דאלאר. די פייערלייט פארדעכטי־גען, אז דער פייער איז געווען א געמאכ־טער.

ר' משה פינקעלשטיין ע"ה

אין נאטר געווארען שמחת תורה 10 א זייגער אין דער פריה.

פריינט און באקאנטע זענען געבעטען קומען אפגעבען די לעצטע עהרע דעם פארשטארבענען.

די לויה וועט זיין היינט, איינס (1) א זייגער פון דעם נאטר'ס לעצטע יאהר־גונג, 52 סטעפאני סטריט.

צפון אמעריקא באוויזט פארבינ־דונג פון פיטער סמיט און די בראקערס דזשארווים

מאנטאג האט זיך אין קרימינעלען געריכט אנגעהויבען דער פראצעס פון פיטער סמיטה, דער געווענענער פראר־ווינשעל טרעזשורער, און די בראקערס אעמיליוס דזשארווים, זיין זוהן און הע־רי פעפאל, געווענענער מענערדזשער פון דער בראקער־פירמע. זיי זענען אלע אנגעקלאגט, אז זיי האבען געמאכט א קאנספיראצע צו באשווינדלען די רעגי־רונג דורך דעם פארקויף פון באנדס.

דער פראצעס ווערט געפיהרט פאר ריכטער מערעדיטה און א דזשורי. עס האט גענומען א נאנץ לאנגע צייט ביז א דזשורי איז צוזאמענגעשטעלט געווא־רען, וואס איז געווען צופרידענשטעלענ־פאר אלע צדדים.

די אנקלאגע האט ביז איצט ארויס־געבראכט וויכטיגע פאקטען וואס ציינען וועגען דער נאהענטער שייכות פון גע־ווענענעם טרעזשורער מיט די אויבענ־דערמאנטע בראקערס. עס איז צום ביי־שפיעל, ארויסגעבראכט געווארען, פון עדות, בריעף, אויף דעם טרעזשורער'ס סטיישאנערי, זענען געשריבען געווארען אין דעם בראקער'ס אפיס.

צעהן אימיגראנטען געבראכט קיין עלים אייראנד געשמידט אין קייטען

מען האט זיי געבאפט ביים קאנאדיש־אמעריקאנישען גרענעץ.

ניו יארק, אקטאבער 21.

צעהן "איילענס" וועלכע מען האט געבאפט ביים קאנאדער־אמעריקאנישען גרענעץ, בעת זיי האבען זיך געוואלט אריבערבראכען אין די פאראייניגטע שטאאטען, זענען געכטען געבראכט גע־ווארען קיין עלים איילענד געשמידט אין קייטען. זיי וועלען זאפארט דעפארטירט ווערען צו זייערע היימען אין אייראפא.

עס הייסט, אז זיי זענען די ערשטע פון הונדערט אזעלכע "איילענס" וואס זענען לעצטענס געבאפט געווארען ביים גרענעץ.

פרענקס נעהמט אן מיטלעז צו באי־קעמפען באפרייאונג פון לאעב און לעאפאלד אפילו נאך זיין טויט

שיקאגא, אקטאבער 21.

מר. דזשייקאב פרענקס, דער פאטער פון דעם זוהן וועלכער איז ערמארדעט געווארען פון די רייכע סטודענטען, ר־יטשארד לאעב און נייטען לעאפאלד, האט אנגענומען מיטלען, אז אפילו נאך זיין טויט זאל באקומען ווערען יעדער פאר־זוך צו באפרייען די מערדער. ער האט דערפאר באשטימט א טראסט פאנד וואס אזעלכע פאר־זוכען.

סופרים קאורט ווייזט צוריק אפיעל פון פינף באנק־באנדיטען

מאנטרעאל, אקטאבער 21

דער סופרים קאורט אין אטאווא האט צוריקגעוויזען דעם אפיעל פון די פינף באנדיטען וואס האבען געמאכט דעם האלד אב אויף דער האטשעלאגא באנק. די באנדיטען זענען פארארטיילט געווא־רען צום טויט און זייער הינריכטונג איז האנטרען די פראגע.

מיקאל אין יוניווערזיטי שוהלען ער־וועהלען בעאמטע

זונטאג, הושענא רבה, זענען פארגע־קומען וואהלען אין מיקאל שוהל, און פאלגענדע זענען ערוועהלט געווארען:

מעסק קליוויר — פרעזידענט.
מ. ב. פאלטער — וויים פרעזידענט.
ל. סאסינסקי — פרכם.
י. סיגעל — גבאי.
ס. לעווינטער — טרעזשורער.

אלס טראסטיס זענען ערוועהלט גע־ווארען: ל. דונקעלמאן, ס. מאסין, מ. סאבאראף, י. ווייגבערג, מ. ווייגראב, מ. פפינעל, י. רושייקאבסאן, און ס. פעלד־שטיין.

עס זענען אויך פארגעקומען וואה־לען אין דער יוניווערזיטי עוו. שוהל, אין פאלגענדע זענען די דערוועהלטע.

אייזיק בראדי — פרעזידענט.
הערי פולען — וויים פרעזידענט
מאקס קאהען — פרכם
ל. לעווינסקי — גבאי.

טשארלס אוילבוים — סעקרעטאר.
דזשאזעף סעמיועלס — טרעזשו־רער.
מר. פאקס — האנארערי, אדיטאר.

פעלד אידען בייטען זייערע נעמען

ניו־יארק, אקטאבער, 21, (איטא).

פון מאי 1923 ביז סעפטעמבער דיזען יאהר האבען 482 פערזאן אין ניו־יארק געבייטען זייערע נעמען פון וועל־ש 195 זענען געווען אידען, וואס האב־בען געהאט אזעלכע נעמען ווי קאהען, גאלדבערג, גאלדשטיין, לעוויי א. אז. וו. איצט הייסען די ראזיגע אידען מיטו אזעלכע נעמען ווי קאל, קאנאר, טשייב, לארענס, א. אז. וו.

מען קאן שטימען דורך אן איבערזעצער

עלען דיימאנד, דער הויפט עקזע־שען אפיסער, האט נעכטען ערקלערט, אז פערזאנען וועלכע קאנען ניט נעגי־ליש אויף איינגעשוואדען ווערען ביים שטימען קאנען עס טאן דורך אן איבערזעצער. זיי האבען דאס רעכט צו ברענגען אן איבערזעצער מיט זיך, אבער אזא איז ניטא אויפ'ן פלאץ.